

[J. O. Krag.]

Vi har fra socialdemokratisk side givet et forhandlingsoplæg i forsvarsudvalget. Det var det forhandlingsoplæg, der blev kaldt „den udstrakte hånd“. Det var nemlig en udstrakt hånd. Det var et tilbud om at fortsætte forsvarsforhandlingerne sommeren igennem ind i efteråret parallelt med en undersøgelse, hvor man selvfølgelig gerne må tage nye forhold ind — det ville vi da kun hilse velkommen, at der kunne blive taget så mange forhold som muligt i betragtning — med det formål at forhandle forsvarsordningen færdig til efteråret. Havde man accepteret det, så tror jeg, man havde stilet imod et nyt firkantet forsvarsforlig. Man ville ikke.

Hvad var det, man ikke ville? Ja, vi havde klart sagt, hvad disse forhandlinger skulle dreje sig om. Vi er enige i den 12 måneders tjenestetid, men også enige i en undersøgelse af muligheden for en kortere tjenestetid. Vi ønsker våbensammensætningen og styrkemålene revideret; jeg har her fra denne talerstol givet eksempler på revisionsmuligheder. Vi er skeptiske over for de store, dyre enheder i flåden. Vi tror, at dagens aktuelle forsvarsproblemer skal løses på en helt anden måde end den, man aftalte i 1960. Vi er skeptiske over for de store tanks, vi føler os ikke overbevist om, at man har fundet det rette forhold mellem fly, kampfly, der er dyre i drift, og raketter, der er billige i drift. Alle disse ting ville vi have undersøgt for at finde frem til et moderne forsvar, mere moderne end det, vi har; måske også — det tror jeg ville blive resultatet — et mere effektivt forsvar end det, vi har, også selv om styrkemålene blev reduceret, så de kom til at svare til det materiel, man havde til rådighed.

Det var de forhandlinger, vi lagde op til. Svaret fra de tre regeringspartier blev en afvisning, man ville ikke undersøge disse forhold på den måde, vi foreslog det, man ville ikke forhandle disse ting nu. Man ønskede en virkelig forsvarsreform syltet og lagt hen i en kommission, der i hvert fald skal arbejde i 2 år, måske længere. Det vil sige, at i denne regerings levetid kommer der ikke en forsvarsreform, for det passer ikke ind i det regeringspolitiske spil. De radikale har fået deres engangsbetaling for at acceptere samarbejdet med venstre og konserva-

tive, og der kommer ikke mere. Det er sandheden om forsvaret, og jeg synes, dette skulle siges, når man prøver at argumentere så overfladisk.

Hr. Henry Christensen talte om samarbejde; jeg tror også, at hr. Niels Helveg Petersen talte om det samme. Det er jo altid et godt tema. I dette tilfælde ville jeg tro at det for regeringspartierne er et lidt mindre egnet tema ved afslutningsdebatten, end det måske kunne have været ved begyndelsesdebatten i oktober. Det er ganske klart, at denne regering og disse regeringspartier enten ikke vil eller ikke kan samarbejde, enten ikke vil eller ikke kan forhandle med oppositionens partier. Mit partis ordfører, hr. Per Hækkerup, gav eksempler på det; jeg behøver ikke at gentage dem. Jeg har lige talt om forsvaret, det er jo et klart eksempel på manglende samarbejdsvilje. Man tromler en forsvarslov igennem hen over oppositionens hoveder her i begyndelsen af juni måned; den skal først træde i kraft om et halvt år. Hvorfor gør man det? Hvorfor tager man ikke imod et samarbejdstilbud? Eller man gennemtrumfer byrdefordelingsloven, som ikke løser opgaverne, som ikke tager hensyn til kommunernes indvendinger, uden at have en virkelig løsning på den hensyntagen, de fattige kommuner har ret til. Hvorfor gør man det? Fordi regeringskoalitionen gør det nødvendigt. Man har ikke råd til og ikke tid til at føre en saglig forhandling med oppositionen, man har ikke råd og ikke tid til at tage sig af indvendingerne, f. eks. fra købstadkommunerne.

Eller måske det grelleste eksempel: tænk på situationen, da vi mødtes her i folketinget efter valutasammenbruddet den 10. maj 1969. Valutakassen var tømt, en panikagtig regering optog lån i udlandet, alt, hvad den kunne skrabe sammen, hidtil usete beløbsstørrelser. Den kunne meddele os en rekorddiskontoforhøjelse med efterfølgende renteforhøjelse på andre steder, og den forelagde så folketinget til gennemførelse en række afgifter på en uforstandig måde samlet omkring trafiksektoren. Man havde end ikke gjort sig den ulejlighed, før man kom med alt dette, at tage en samtale med det store oppositionsparti. End ikke en samtale, end ikke en orienterende samtale med det store oppositionsparti havde der